

DOBIČEK

Dobiček je dohodek, ki ga prejme podjetnik za organiziranje proizvodnega procesa in za tveganje, ki jih prevzema.

Je edini dohodek, ki ni znan vnaprej. To je znesek, ki ostane podjetniku, ko poravnava vse stroške.

Če je podjetnik pravilno zaznal tržne potrebe, bo proizvode uspešno prodal in bo nagrajen z dobičkom. V nasprotnem primeru bo poslovni rezultat negativen in bo podjetnik kaznovan z izgubo.

PRIMER

V letu 2001 so bili potrošniški hit skiroji. Povpraševanje bo njih je bilo veliko, zato je bila ravnovesna cena v tej panogi visoka. Nasprotno je bilo na trgu rolarjev: precejšnja ponudba in čedalje manjše povpraševanje znižujeta ravnovesno ceno, tako da so ponudniki skirojev dosegli sorazmerno večji dobiček.

VRSTE DOBIČKA

podjetniški

ekstradobiček (tehnološki, konjunktorni, monopolni)

povprečni

EKONOMSKI POMEN DOBIČKA

V tržnem gospodarstvu je poglavitni motiv poslovanja dobiček, zato ga mora ustvarjati vsako podjetje. Brez dobička ni akumulacije, inovacij, naložb, ni novih delovnih mest. Prizadevanje za čim večji dobiček spodbuja in prisiljuje podjetnike k akumuliranju ter zagotavlja razvoj podjetij. Poleg tega je merilo pri odločanju o novih naložbah in temeljno merilo uspešnosti poslovanja. Podjetnik mora redno preverjati, ali dosega svoj temeljni poslovni motiv, čim večji dobiček ter da ga primerja z vloženi kapitalom.

POVPREČNI DOBIČEK

Zagotavlja ga normalna cena in ga prejema povprečno učinkoviti proizvajalci v vsaki panogi s povprečnimi stroški na enoto proizvoda.

Prenizka cena, ki je nižja od ravnovesne, povzroči na trgu presežno povpraševanje, previsoka cena pa presežno ponudbo. Konkurenca vodi k ravnovesni ceni, vendar je to proces, ki zahteva čas.

Cene dobrin bi določili tako, da bi povprečnim proizvajalcem v panogah poravnali proizvodne stroške in bi glede na vloženi kapital prinašali enak dobiček. Ravnovesne cene v panogah bi bile sicer različne, saj so stroški proizvodnje dobrin različni, vendar bi bila povprečna profitna mera v panogah enaka. Takšno ravnovesno ceno imenujemo normalna cena in s tem tudi zagotavlja normalni oz. povprečni dobiček.

DOLGOROČNA RAVNOVESNA CENA

je sestavljena iz proizvodnih stroškov povprečne proizvodnje in povprečnega dobička.

PODJETJA V SLOVENIJI, KI USTVARIJO NAJVEČ DOBIČKA

tabela prikazuje 200 največjih podjetij pri nas po prihodkih leta 2008, vendar so podatki za čisti dobiček:

- Krka d.d.,
- Telekom Slovenije d.d.,
- Lek d.d.,
- Mobitel d.d.,
- HSE d.d.,

- Mercator d.d.
- Slovenska odškodninska družba, d. d.

DDV od dobička v Sloveniji

- Davki so denarni prihodki države
- DDV znaša 20% od dobička

Npr.:

$$4.000 \text{ €} - 20\% = \underline{3200 \text{ €}}$$